

POMM1083
Suomen kielen ja
kirjallisuuden
pedagogiikka
(5 op)

**Oppijoiden
tekstimaailmat**

Kimot
Sanna Mustonen

sanna.s.mustonen@jyu.fi

Valitkaa muutama jutunjuuri – 5 min.

- Parhaita hetkiä arjessa
- Henkilö, jota arvostan
- Harrastus, joka on tuottanut iloa ja onnistumisen elämyksen
- Silloin olin sinnikäs
- Silloin koin olevani avuksi
- Hän on tukenut minua
- Tästä kokemuksesta en luopuisi
- Tästä päätöksestä voin kiittää itseäni

Vloggaukset (n. 45 min.)

- Katsokaa n. 4 hengen ryhmissä toistenne vloggaukset
- Kommentoikaa, haastakaa, kysykää, ihmetelkää!
- Tehkää koko ryhmälle keskeisiä nostoja:
 - Teille uudet tekstit (ympäristöineen)?
 - Mitä tekstit kertovat tästä ajasta?
 - Millaista **monilukutaitoa** tekstit edellyttävät?
 - Tulkinta (myös kriittinen) ja tuottaminen (muoto, tilanne, väline)
 - Mitä merkitsevät lapsen identiteetin kannalta? Entä erilaisessa kulttuurissa kasvaneen lapsen näkökulma? (huom. ei oletusta yhtenäisestä ”suomalaisestakaan” lapsuudesta)
 - Miten käsittelisitte niitä luokassa?

Kriittisen lukutaidon ydinkysymyksiä

Aluksi

- Millainen olo tekstistä tulee?
- Mitä tämä teksti yrittää tehdä minulle?

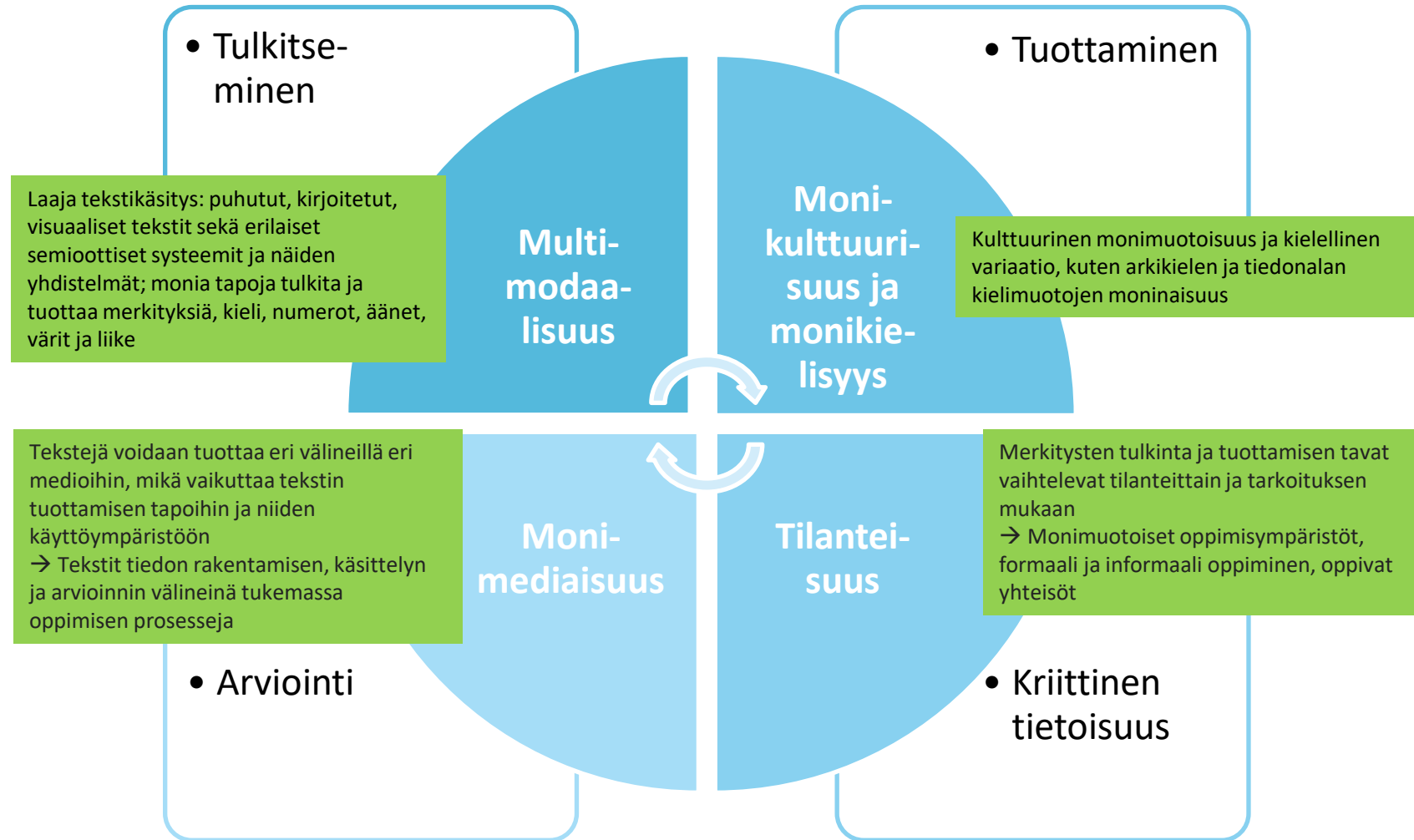
Tekstin tausta

- Miksi teksti on kirjoitettu, mikä tehtävä tekstillä on?
- Kuka tekstin on tuottanut? Miten? Missä se on julkaistu?
- Ketä varten teksti on tuotettu? Kuka sitä käyttää, mihin ja miten?
- Missä törmää samanlaisiin teksteihin?
- Millaisia tarkoitusperiä tekstillä on? Kenen etuja se palvelee?

Tekstin rakenteita ja muotoja

- Miten teksti rakentuu? Mistä osista se koostuu?
- Mihin tekstin sisältö perustuu?
 - kokemuksiin, arkielämään, faktatietoon (tai sellaisena esitettyyn)
 - näkemyksiin, mielipiteisiin, tulkintoihin?
- Millaisen roolin teksti rakentaa kirjoittajalle ja lukijalle?
 - Suhteen muodollisuus–epämuodollisuus, läheisyys–etäisyys, tunteikkuus–asiakeskeisyys, tasa-arvoisuus...
- Miten kirjoittaja suhtautuu esittämäänsä asiaan?
 - asenteet, varmuusasteet, totuusarvot jne.

Monilukutaito - Multiliteracies

Ensi kerralla

- Kielen variaatiosta + kohti funktionaalista kielenopetusta (= miten ohjataan ymmärtämään kielen rakennetta – kielioppia – merkityksistä ja lasten kielenkäyttöympäristöistä käsin)
- **Tehtävä:** Palaa tavoitteisiisi. Kirjaa omalle sivullesi konkreettisia näkökulmia ja pedagogisia keinoja, joita tänään opit, ja jotka vievät omia oppimistavoitteitasi kohti.
- Silmäillen: Lue Hesarin juttu *Me ei osata enää suomea*
 - Tee kolme nostoa omalle sivulle ja pohdi, mitä itse ajattelet ja miksi → keskustellaan näistä ensi kerralla

Tavoitteista kohti tarkempaa kurssin suunnittelua

Tehtävä toiselle kerralle oli:

Aseta tavoitteet keväälle: mitkä oppiaineen osa-alueet ja näkökulmat kaipaavat erityisesti vahvistusta?

Viime kerralla:

Tutustukaa moduuleihin: mitkä moduulitehtävät erityisesti tukisivat tavoitteidenne saavuttamista?

→ Kirjatkaa näitä perusteluineen ryhmämuistioon

→ räätälöidään kurssia (osa tehtävistä yhdessä, osa itsenäisesti)